

T.C.
DANIŞTAY

6. Daire

Esas No: 2019/6227

Karar No: 2020/1721

Karar Tarihi: 13-02-2020

**BELEDİYE ENCÜMENİ KARARININ İPTALİ İSTEMİ - MURİS ADINA
VERİLEN CEZANIN MİRASÇILARDAN TAHSİL EDİLEMeyeCEĞİ -
DAVANIN BELİRTİLEN KISMININ EHLİYET YÖNÜNDEN REDDİNE KARAR
VERİLMESİ GEREKTİĞİ - HÜKMÜN BOZULMASI**

ÖZET: Cezaların şahsiliği ilkesi gereğince, muris adına verilen cezanın mirasçılardan tahsil edilemeyeceği, bu nedenle dava konusu işlemle davacı arasında kişisel ve güncel bir menfaat bağının bulunmadığı anlaşılmaktadır. Bu durumda; davanın bu kısmının'ya vekaleten ile ilgili olarak ehliyet yönünden reddine karar verilmesi gerekirken işin esasının incelenmesi suretiyle verilen İdare Mahkemesi kararında bu yönden hukuki isabet bulunmamaktadır.

(2709 S. K. m. 38) (3194 S. K. m. 32, 42) (5237 S. K. m. 20) (2577 S. K. m. 2, 7, 8, 14, 15) (2577 S. K. m. 49)

İSTEMİN KONUSU: Sakarya 2. İdare Mahkemesinin 21/01/2016 tarih ve E:2015/738, K:2016/60 sayılı kararının temyizden incelenerek bozulması istenilmektedir.

YARGILAMA SÜRECİ:

Dava konusu istem: Sakarya İli, Adapazarı İlçesi, Mahallesi, 30 pafta, 141 ada, 375 parsel sayılı taşınmazda ruhsatsız yapı yapıldığından bahisle, 3194 sayılı İmar Kanununun 32. maddesi uyarınca yıkımına ve aynı Kanunun 42. maddesinin 3. fıkrası uyarınca 2.616,58 TL para cezası verilmesine ilişkin Adapazarı Belediye Encümeninin 02.08.2013 günlü, 685 sayılı kararının iptali istenilmiştir.

İlk Derece Mahkemesi kararının özeti: Temyize konu kararda; davalı idarece ruhsatsız olduğu belirtilen kısmın, yapının hangi kısmına ilişkin olduğunun ve ruhsata bağlanamama sebeplerinin açıkça ortaya konulmaksızın tesis edildiği anlaşılan dava konusu yıkım ve para cezasına ilişkin işlemde hukuka uyarlık bulunmadığı sonucuna varılmıştır.

Belirtilen gerekçelerle hukuka aykırı bulunan dava konusu işlemin iptaline karar verilmiştir.

TEMYİZ EDENİN İDDİALARI: Davalı İdare tarafından, yapı tatil tutanağının A blok hakkında düzenlendiği, ortada verilmiş bir yapı ruhsatı yokken mahkeme kararı ile yapının ruhsatlı sayılmasının mümkün olmadığı, yıkım ve para cezası kararının hukuka uygun olduğu, B blok için ruhsatın onaylandığı ancak A blok için onayın bulunmadığı ileri sürülmektedir.

KARŞI TARAFIN SAVUNMASI: Savunma verilmemiştir.

DANIŞTAY TETKİK HAKİMİ 'IN DÜŞÜNCESİ: Temyiz isteminin kısmen kabulü ile kararın kısmen onanması kısmen bozulması gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Altıncı Dairesince, Tetkik Hakiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra gereği görüldü:

İNCELEME VE GEREKÇE:

MADDİ OLAY: Sakarya İli, Adapazarı İlçesi, Mahallesi, 30 pafta, 141 ada, 375 parsel sayılı taşınmazda taban alanı 21,75x(11,00+8,95)/2 m2 ebatlarında, üst katlarında kapalı ve açık çıkmaları bulunan, bodrum üstü iki katlı betonarme çatısı ve duvarları dahil kaba inşaatı tamamlanmış halde ruhsatsız yapı yapıldığının tespiti üzerine Adapazarı Belediye Encümeninin 02.08.2013 günlü, 685 sayılı kararı ile 3194 sayılı İmar Kanununun 32. maddesi uyarınca yapının yıkımına ve aynı Kanunun 42. maddesinin 3. fıkrası uyarınca davacılara para cezası verilmesine karar verilmiştir. Bunun üzerine bakılan dava açılmıştır.

İLGİLİ MEVZUAT:

Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının "Suç ve Cezalara İlişkin Esaslar" başlıklı 38. maddesinin 7. fıkrasında ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 20. maddesinde kurala bağlanan, "ceza sorumluluğunun şahsiliği" ilkesi, herkesin kendi fiilinden sorumlu tutulmasını, cezanın yalnız suç işleyenlerle iştirak edenlere verilmesini, suça katkısı bulunmayanlara ceza sorumluluğu yükletilemeyeceği, hiç kimsenin işlemediği bir suçtan dolayı sorumlu tutulamayacağını, bir başkasının işlediği suçun, suçu işlemeyenlere sirayet edemeyeceğini ifade etmektedir. Ceza Hukukunun temel ilkelerinden biri olan bu ilkenin idari para cezaları için de geçerli olduğu konusunda kuşku bulunmamaktadır.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 2. maddesinin (a) fıkrasında, idari davaların idari işlemler hakkında yetki, sebep, şekil, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılacağı belirtildikten sonra, ilk inceleme konularının belirlendiği 14. maddenin 3/c bendinde dilekçenin ehliyet yönünden inceleneceği, 15. maddenin 1/b bendinde ise bu hususta kanuna aykırılık görülmesi halinde davanın reddedileceği hükme bağlanmıştır.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 7. maddesinin 1. fıkrasında; özel kanunlarında ayrı süre gösterilmeyen hallerde Danıştay ve idare mahkemelerinde dava açma süresinin altmış gün olduğu, 8. maddesinde; sürelerin tebliğ, yayın veya ilan tarihini izleyen günden itibaren işlemeye başlayacağı, kuralına yer verilmiştir.

HUKUKİ DEĞERLENDİRME:

Kararın'e ilişkin kısmı yönünden;

Dosyanın incelenmesinden, dava konusu Adapazarı Belediye Encümeninin 02.08.2013 günlü, 685 sayılı kararının, 19.08.2013 günlü, 932 sayılı yazı ekinde 20.08.2013 tarihinde davacı'e tebliğ edildiği, 14.07.2015 tarihinde ise bakılmakta olan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Bu durumda, dava konusu encümen kararının davacılardan'e tebliğ edildiği anlaşılmış olup, belirtilen tarihi izleyen günden itibaren yukarıda belirtilen yasal süresi içerisinde dava açılmadığı görüldüğünden, davanın, bakımından süre aşımı yönünden reddine karar verilmesi gerekirken, işin esasına geçilerek dava konusu işlemin iptaline karar verilmesinde hukuka uyarlık görülmemiştir.

Kararın'e vekaleten'a ilişkin kısmı ile dava konusu encümen kararının yıkıma ilişkin kısmı açısından'ya vekaletenyönünden;

İdare ve vergi mahkemelerinin nihai kararlarının temyizen bozulması, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 49. maddesinde yer alan sebeplerden birinin varlığı hâlinde mümkündür.

Temyizen incelenen kararın bu kısmı usul ve hukuka uygun olup, dilekçede ileri sürülen temyiz nedenleri kararın bozulmasını gerektirecek nitelikte görülmemiştir.

Kararın para cezasına ilişkin kısmı açısından ...'ya vekaleten yönünden;

Dosyanın incelenmesinden; dava konusu karar ile "...., ve 'ya para cezası verildiği, 'nın 09.07.2013 tarihinde vefat ettiği, 'nın mirasçısı tarafından da,, yanında bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Cezaların şahsiliği ilkesi gereğince, muris adına verilen cezanın mirasçılardan tahsil edilemeyeceği, bu nedenle dava konusu işlemle davacı arasında kişisel ve güncel bir menfaat bağının bulunmadığı anlaşılmaktadır.

Bu durumda; davanın bu kısmının 'ya vekaleten ile ilgili olarak ehliyet yönünden reddine karar verilmesi gerekirken işin esasının incelenmesi suretiyle verilen İdare Mahkemesi kararında bu yönden hukuki isabet bulunmamaktadır.

KARAR SONUCU:

Açıklanan nedenlerle;

1. 2577 sayılı Kanunun 49. maddesine uygun bulunan davalının temyiz isteminin kısmen kabulüne, kısmen reddine,
2. Dava konusu işlemin yukarıda özetlenen gerekçeyle iptaline ilişkin temyize konu Sakarya 2. İdare Mahkemesinin 21/01/2016 tarih ve E:2015/738, K:2016/60 sayılı kararının ile para cezasına ilişkin kısmı açısından 'ya vekaleten yönünden BOZULMASINA, kararın 'e vekaleten yönünden ve encümen kararının yıkıma ilişkin kısmı açısından 'ya vekaleten Yönünden ONANMASINA,
3. Dosyanın anılan Mahkemeye gönderilmesine,
4. 2577 sayılı Kanunun (Geçici 8. maddesi uyarınca uygulanmasına devam edilen) 54. maddesinin 1. fıkrası uyarınca bu kararın tebliğ tarihini izleyen 15 gün içerisinde kararın düzeltilmesi yolu açık olmak üzere 13/02/2020 tarihinde oybirliğiyle karar verildi. (m)